

Kostprijs bio-kuikenvlees 2,17 euro

De kostprijs van biologisch kuikenvlees bedraagt 2,17 euro per kg levend gewicht (72 dagen productie, prijspeil zomer 2008). Dat becijferen het LEI en de ASG, beide onderdeel van Wageningen UR. Voor een 81-dagenproductie bedraagt de kostprijs 2,18 euro per kg levend gewicht. Vanwege een forse stijging van de voerprijs is de kostprijs van biologische vleeskuikens flink gestegen. De voerprijzen waren in 2008 zo'n 50 procent hoger dan in 2004 (het moment van de vorige kostprijsberekening). Vergeleken met 2004 is de kostprijs 30 procent toegenomen. De voerkosten hebben met een aandeel van 60 procent verreweg de grootste invloed op de kostprijs. Het aandeel van de huisvestingskosten bedraagt 11 procent, de kuikenkosten hebben net als arbeid een aandeel van 9 procent. In Nederland wordt een lagere kostprijs voor biologisch pluimveevlees gerealiseerd dan in Duitsland. Het verschil is 20 tot 55 eurocent per kg aflevergewicht. Een duurder eendagskuiken en de hogere voerkosten in Duitsland zijn de oorzaken

hiervan. Ook de aanvullende regelgeving zorgt in Duitsland voor een hogere kostprijs. Nederland doet het ook goed ten opzichte van Frankrijk. Hier is het voordeel zo'n 30 eurocent per kg (peiljaar 2007). De oorzaak ligt hier in de lagere groeisnelheid en

de lagere voerefficiëntie van de kuikensrassen waarvoor de Fransen kiezen. Zij kiezen bewust voor zeer langzaam groeiende rassen om zo aan de wensen – qua smaak – van de consument te voldoen.

SPF-voeders getest door netwerk

Speciaal SPF-voer blijkt in de eerste testen geen betere groeieresultaten op te leveren dan de gewone commerciële varkensvoeders. Een netwerk van varkenshouders en PC Sterksel testten SPF-voer in de praktijk.

Er is weinig informatie voorhanden over het voeren van vleesvarkens met een hoge gezondheidsstatus. Zowel over de voerstrategie als over de voersamenstelling is weinig bekend. Het netwerk besloot daarop een aantal gegevens te verzamelen over groei en voergif op het eigen bedrijf. Op Praktijkcentrum Sterksel zijn verschillende voeders (een conventioneel voer en een SPF-voer van dezelfde voerleverancier) gevoerd aan SPF-vleesvarkens. Uit de verzamelde gegevens op PC Sterksel bleek dat er geen verschillen in groei, voeropname, voederconversie en vleespercentage waren tussen de borgen en zeugen die conventioneel en SPF-voer kregen. Het SPF-voer heeft dus niet tot een verbetering van de technische resultaten geleid. Uit de resultaten bleek tevens dat er gedurende het mesterijtraject veel schommelingen zijn in de voeropname en groei van de SPF-vleesvarkens. Na de voeroverschakeling van startvoer op tussenvoer was er een flinke dip in de groei. Maar ook op andere momenten in het mesterijtraject was er soms een terugval in de voeropname en groei waar te nemen. Deze schommelingen werden ook gevonden op de bedrijven van de netwerkdeelnemers. Een goede verklaring heeft het netwerk hier niet voor. Uit bloedonderzoek bleek dat de aangekochte SPF-varkens vrij zijn gebleven van App, mycoplasma, PRRS en influenza. Het onderzoek wordt in 2009 voortgezet.

Dalende voerprijzen geven lagere kostprijzen voor varkens

Volgens het Landelijke Biggenprijsenschema is de kostprijs van een big gedaald van 55,15 euro in juli 2008 naar 52,68 euro in januari 2009. De kostprijs van vlees is in die periode afgenomen van 1,79 naar 1,67 euro per kg vlees. De kostprijzen zijn berekend op basis van de actuele voerprijzen en op basis van de technische en economische resultaten van het jaar 2007.

Bij de berekening van de richtprijs is gerekend met een totale korting van 3,0 eurocent en een totale toeslag van 2,7 eurocent. Hierbij is uitgegaan van een basis vleespercentage van 56 procent. Bij de berekening is geen rekening gehouden met het overhevelen van toeslagen naar de basisprijzen.

Het Landelijke Biggenprijsenschema beoogt een evenredige verdeling van winst of verlies tussen fokker en mester. Hierbij is verondersteld dat de beide partijen een prijs ontvangen die gelijk is aan de kosten (inclusief arbeid) en daarna, al naar de hoogte van de vleesprijs, de winst of het verlies gaan delen. De kostprijzen voor een big en voor een kilo varkensvlees zijn gebaseerd op gegevens uit de Technische Economische Administratie Varkenshouderij 2007 (TEA).

Het nieuwe Biggenprijsenschema is te downloaden van www.asg.wur.nl. Er is een schema beschikbaar inclusief en exclusief omzetbelasting.

Groepshuisvesting zeugen

Vanaf 2013 moeten alle dragende zeugen in Nederland in groepshuisvesting worden gehouden. De verwachting is dat tussen nu en 2013 nog zo'n duizend zeugenhouders zullen omschakelen. De meeste van hen zullen kiezen voor voerligboxen met uitloop. Dat blijkt uit een inventarisatie van het LEI, onderdeel van Wageningen UR.

Ruim de helft (56 procent) van de zeugenhouders huisvest zijn dragende zeugen nu in groepen. 44 procent van de ondernemers huisvest zijn dieren (in totaal 41 procent van de Nederlandse zeugenstapel) nog individueel. Volgens het LEI zal de verplichte omschakeling naar groepshuisvesting een sanering van de sector betekenen: zo'n duizend bedrijven zullen stoppen met de zeugenhoudery. (In 2007 waren er ruim 3.600 bedrijven met zeugen.) Uit een telefonische enquête blijkt dat iets meer dan de helft van de zeugenhouders met indivi-

duele huisvesting wil omschakelen naar groepshuisvesting. Een belangrijk deel van deze bedrijven (42 procent) wil die omschakeling combineren met een bedrijfsvergroting. Veruit de meeste ondernemers (65 procent) stelt de investeringen uit tot 2012.

Populaire huisvesting

Het voerstation zonder stro is momenteel het meest voorkomende systeem van groepshuisvesting, gevolgd door voerligboxen met uitloop en voerstation mét stro. Aan de zeugenhouders die willen overschakelen is telefonisch gevraagd naar hun voorkeur voor huisvesting. Ook onder hen blijkt het voerstation zonder stro het populairst (zie tabel 1). Het werkgemak, de rust onder de zeugen en het overzicht worden genoemd als argumenten.

Het rapport 'Ontwikkeling in groepshuisvesting voor dragende zeugen tot 2013' vindt u op www.lei.wur.nl.

Tabel 1

Verdeling van bedrijven met zeugen (%) naar (beoogd) huisvestingssysteem

	Bedrijven die al omschakelden naar groepshuisvesting		Bedrijven die nog om willen schakelen
	bedrijven (%)	zeugen (%)	bedrijven (%)
Voerstation met stro	16	16	2
Voerstation zonder stro	54	51	8
Voerligboxen met uitloop	20	23	53
Anders	6	7	12
Onbekend/ weet nog niet	2	2	25

Bron: CBS-Landbouwtelling/Agridirect/LEI

Welzijn gaat verder!

De laatste jaren, met een partij voor de dieren in de Kamer, krijgt welzijn van dieren veel meer aandacht. Ook de KNMvD (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde), de beroepsgroep voor dierenartsen, krijgt steeds meer verzoeken om een standpunt in te nemen over het welzijn van dieren. Denk hierbij aan een standpunt over het castreren van biggen, onbedweld (ritueel) slachten, weidegang melkvee en het couperen van schapestaarten. Dierenartsen worden gezien als hoeder van diergezondheid, maar ook van volksgezondheid en dierenwelzijn. Daardoor hebben zij de morele verplichting om de discussie rond het verbeteren van het dierenwelzijn continu aan te zwengelen, hierin stelling te nemen én het daarbij op te nemen voor het dier.

Het laatste jaar proef ik in de verschillende dierlijke sectoren een weerstand ontstaan om verder te discussiëren en te investeren in dierenwelzijn. Onder druk van de lage verdiensten in de sectoren wordt er steeds vaker gewezen op een 'level playing field'. Omdat andere landen (in en buiten de EU) beperkt investeren in dierenwelzijn, wil men in Nederland niet verder. Men wil zeker niet vooruitlopen op Europese regelgeving. Jammer, een gemiste kans! Want er zijn zeker stappen te zetten waarbij het draagvlak van de veehouderij in Nederland wordt vergroot en het dierenwelzijn verbetert. Kijk bijvoorbeeld naar het initiatief van de Volwaard kip. Of naar de ontwikkelingen rond het knippen van de tandjes van biggen. Dit is verboden per 1 januari 2009 en wat blijkt: veel zeugenhouders slijpen de tandjes niet maar stoppen volledig met een tandbehandeling. Blijkbaar kan het ook zonder.

Door verder te discussiëren over dierenwelzijn kunnen we zeker meer stappen zetten en komen oplossingen beter in beeld. Denk aan het couperen van staarten, snavelkappen bij pluimvee en klauwproblemen bij runderen.

Voer een open discussie, kom met ideeën en zet samen stappen. Want een dier blijft een dier, het is en wordt nooit een robot!

Rick Janssen
dierenarts bij Veterinair Centrum Someren